EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 10.10.2013
COM(2013) 709 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS

par savstarpējās palīdzības piešķiršanu Rumānijai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Ievads

Pēc tam, kad saskaņā ar kopīgo ES un SVF Rumānijai paredzēto vidēja termiņa finansiālās palīdzības programmu Eiropas Savienība laikposmā no 2009. gada pavasara līdz 2011. gada pavasarim izmaksāja 5 miljardus euro un SVF – 12,9 miljardus euro, Eiropas Savienības Padome 2011. gada 12. maijā pieņēma lēmumu turpināt piesardzības pasākumu programmu, piešķirot Rumānijai ES vidēja termiņa finansiālo palīdzību maksimāli 1,4 miljardu euro apmērā[1]. Otrās programmas (arī tā bija kopīga ES un SVF programma) ietvaros atbilstoši tās piesardzības principa būtībai nedz Eiropas Savienība, nedz SVF neizmaksāja līdzekļus.

Ņemot vērā atlikušos riskus saistībā ar Rumānijas maksājumu bilanci, Rumānijas iestādes 2013. gada 4. jūlijā lūdza trešo ES vidēja termiņa finansiālās palīdzības programmu – arī šoreiz kopā ar SVF rezerves vienošanos. Prognozējams, ka ES un SVF palīdzība būs piesardzības pasākums, un nav paredzams, ka tiks veiktas faktiskas izmaksas. Ekonomikas un finanšu komiteja (EFK) 9. jūlijā reaģēja labvēlīgi uz šo lūgumu un pilnvaroja Komisiju risināt sarunas par jaunu kopīgu ES un SVF programmu par piesardzības pasākumiem.

Komisijas dienesti kopā ar SVF dienestu darbiniekiem no 2013. gada 17. jūlija līdz 31. jūlijam Bukarestē veica kopīgu sarunu misiju. Dienestu līmenī tika panākta vienošanās par jaunās programmas noteikumiem un saturu. Ar jauno programmu tiktu turpināts atbalstīt valdības ekonomikas programmu, kuras mērķis cita starpā ir konsolidēt makroekonomisko, fiskālo un finanšu stabilitāti, palielināt ekonomikas izturētspēju un izaugsmes potenciālu, pastiprināt administratīvās spējas, reformēt nodokļu administrēšanu un uzlabot valsts finanšu pārvaldību un kontroli. Jaunās programmas darbības laiks būtu 24 mēneši, un tā aptvertu palīdzību piesardzības pasākumu veidā no Eiropas Savienības maksimāli 2 miljardu euro apmērā un Starptautiskā Valūtas fonda maksimāli 1,75 miljardu *SDR* apmērā (apmēram 2 miljardi euro), ko papildina rezerves vienošanās. Papildus tam Pasaules Banka turpinās sniegt iepriekš norunāto atbalstu 891 miljona euro apmērā, no kura vēl jāizmaksā 514 miljoni euro.

2. Makroekonomiskās norises un prognozes

Kopš 2011. gada Rumānija ir sasniegusi pozitīvu ekonomikas izaugsmi. Jaunākā attīstība liecina, ka 2013. gadā izaugsme būs apmēram 2 %, t. i., nedaudz lielāka nekā Komisijas pavasara prognozē paredzētie 1,6 %. Galvenie izaugsmes dzinējspēki ir teicami eksporta rādītāji (galvenokārt pateicoties autobūves nozarei un pakalpojumiem) un laba raža. Tomēr šīs pozitīvās tendences apslēpj vāju iekšzemes pieprasījumu, proti, 2013. gada pirmajā pusē patēriņa līmenis ir palicis nemainīgs un ieguldījumi ir samazinājušies.

Paredzams, ka nākotnē izaugsme pakāpeniski palielināsies, jo strukturālās reformas sāks dot rezultātus, ES līdzekļu apgūšana uzlabosies un eksporta rādītāji, Eiropas ekonomikai atveseļojoties, saglabāsies augstā līmenī. Pieņemot, ka raža būs vidējā līmenī, ir paredzams, ka 2014. gadā izaugsme nedaudz pārsniegs 2 %. Paredzams, ka iekšzemes pieprasījums būs galvenais dzinējspēks izaugsmei, ko sekmēs ieguldījumi un privātais patēriņš, savukārt neto eksportam saskaņā ar prognozēm būs neliela negatīva ietekme izaugsmes rādītājā, jo paredzams, ka imports 2014. gadā pieaugs spēcīgāka iekšzemes pieprasījuma rezultātā.

Inflācijas līmenis, ko mēra ar saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), Rumānijā 2009.–2011. gadā saglabājās augsts, proti, aptuveni 6 %, taču 2012. gadā tas samazinājās līdz vidēji 3,4 %. Tomēr augšupvērstais cenu spiediens atkal pastiprinājās 2012. gada beigās un

[1] Uz pirmo programmu attiecās Padomes Lēmums 2009/459/EK un uz otro programmu – Padomes Lēmums 2011/288/ES.

2013. gada pirmajā pusē. Paredzams, ka 2013. gada otrajā pusē inflācija samazināsies, pateicoties straujam pārtikas cenu kritumam un bāzes efektu pārmaiņām, un līdz 2013. gada beigām tā būs zemāka par 3,5 %, tādējādi iekļaujoties centrālās bankas mērķdiapazonā (2,5 % ±1 procentu punkts). 2014. gadā ir paredzams turpmāks samazinājums.

3. Publiskās finanses

Pēdējos gados Rumānija ir sekmīgi konsolidējusi savas publiskās finanses, samazinot budžeta deficītu no 9 % 2009. gadā līdz nedaudz zem 3 % 2012. gadā. Šis panākums ļāva Padomei 2013. gada 21. jūnijā atcelt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Rumānijai. Jauna programma atbalstītu valdības turpmākos fiskālās konsolidācijas centienus, kuru mērķis ir līdz 2015. gadam sasniegt Rumānijas vidējā termiņa mērķi (VTM), proti, strukturālo budžeta deficītu 1 % apmērā no IKP. Iestādes joprojām ir apņēmušās sasniegt iepriekšējās programmas deficīta mērķi 2013. gadam, t. i., 2,4 % ENS izteiksmē. 2014. gadā ir plānota turpmāka konsolidācija atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) prasībām. Balstoties uz pašreizējiem rādītājiem, Rumānija saskaņā ar savu atjaunināto konverģences programmu 2013. gadam sasniegs 2 % deficīta mērķi ENS izteiksmē.

Jūlijā notikušās sarunu misijas gaitā tika panākta vienošanās par gada vidū veicamiem budžeta labojumiem, ļaujot īstenot dažus pārnesumus ieņēmumu un izdevumu jomā, vienlaikus saglabājot kopējo deficīta mērķi 2013. gadam 2,3 % apmērā naudas izteiksmē un 2,4 % apmērā ENS izteiksmē. Pārskatītajā budžetā ir paredzēti mazāki ieņēmumi un mazāki iekšzemes kapitālieguldījumi, samazinātas rezerves korekcijām saistībā ar ES līdzekļiem un samazināti pārskaitījumi uz citām valsts pārvaldes struktūrvienībām. Attiecībā uz 2014. gada budžetu iestādes izvērtē iespējas palielināt ieņēmumus – galvenokārt ar bāzes paplašināšanas palīdzību. Izdevumu jomā svarīgs uzdevums ir sākt ieviest vienoto atalgojuma likumu, par ko vienošanās tika panākta saskaņā ar pirmo programmu.

Tā kā vajadzīgā fiskālā konsolidācija lielākoties ir sasniegta, jaunās programmas ietvaros galvenā uzmanība tiks veltīta fiskālās pārvaldības uzlabošanai. Šīs programmas mērķis būs pastiprināt fiskālo sistēmu, lai nodrošinātu tās atbilstību fiskālā pakta prasībām, kā arī panākt vairākus citus fiskālās stratēģijas satura un budžeta izstrādes procesa pārredzamības uzlabojumus. Šajā nolūkā būs jāuzlabo ikgadējā un vidējā termiņa kapitāla budžeta izstrāde, jāpabeidz saistību kontroles sistēma (jaunu parādu nepieļaušanai) un jāuzlabo nodokļu administrēšana, lai panāktu nodokļu efektīvāku iekasēšanu.

4. Norises finanšu tirgos un banku nozarē

Kopš 2012. gada vasaras situācija finanšu tirgos ir ievērojami uzlabojusies, jo ir uzlabojies globālā tirgus noskaņojums un gada beigās stabilizējās valsts iekšējā politiskā situācija. Situācija kopumā attīstījās tāpat kā līdzīgā situācijā esošās valstīs reģionā, un 2013. gada pirmajā pusē tā bija relatīvi labvēlīga. Attiecībā uz Rumānijas 5 gadu valsts parāda vērtspapīriem kredītriska mijmaiņas darījumu starpības samazinājās no gandrīz 500 bāzes punktiem 2012. gada maijā līdz zem 200 bāzes punktiem 2013. gada janvārī, un tās turas aptuveni 200 bāzes punktu līmenī kopš 2013. gada jūnija beigām. Pēc nopietniem zaudējumiem 2012. gada maijā akciju tirgus indekss BET līdz 2012. gada beigām atguvās; kopš tā laika tas ir bijis svārstīgs, tomēr līdz 2013. gada septembra beigām ir pieaudzis par 10 %.

Neraugoties uz aktīvu vērtību samazināšanās pieaugošo tendenci (2013. gada jūnijā ieņēmumus nenesošo aizdevumu attiecība sasniedza 20,3 %), banku nozares kapitalizācijas līmenis saglabājās apmierinošā līmenī (kapitāla pietiekamības rādītājs jūnijā bija 14,7 %). Ar ieņēmumus nenesošo aizdevumu pieaugumu saistītie riski tika mazināti ar piesardzīgu pieeju uzkrājumu veidošanai bezcerīgiem parādiem, tomēr uzkrājumi turpina ierobežot rentabilitāti

(pašu kapitāla atdeve *H1* 2013. gadā sasniedza 6 % pēc 3 gadiem, kuros bija zaudējumi). Centrālā banka turpina turpina cieši uzraudzīt bankas, kuru mātesuzņēmumi atrodas vājākajās eurozonas valstīs, un tās ir saglabājušas pietiekamas kapitāla rezerves. Kipras krīzes negatīvā ietekme tika mazināta ar līgumu par Kipras bankas Rumānijas filiāles vietējās depozītu bāzes pārvedumu uz *Marfin* banku, kas ir *Laiki* grupas meitasuzņēmums, ārzemju banku aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu un mātesuzņēmumu banku finansējuma samazināšanu (-14,6 % kopš 2012. gada decembra, kaut arī šie procesi ir saskanīgi ar situācijas attīstību reģionā un kopumā tiek veikti organizēti, tomēr ir nepieciešama uzraudzības iestāžu cieša uzmanība.

5. Maksājumu bilance un ārējās finansēšanas prasības

Paredzams, ka Rumānijai paredzētajā programmas darbības laikā (24 mēneši) saglabāsies pilna pieeja valsts parādzīmju tirgiem, ja vien neiestāsies nelabvēlīgi ārējie apstākļi. *CDS* starpības ir sasniegušas zemāko līmeni kopš 2010. gada. Paredzams, ka tekošā konta deficīts samazināsies no aptuveni 4 % no IKP 2012. gadā līdz aptuveni 2 % 2013. gadā, galvenokārt pateicoties tirdzniecības deficīta samazinājumam.

Saskaņā ar bāzes scenāriju tuvāko divu gadu laikā nevajadzētu iestāties valsts vai ārējā finansējuma trūkumam. Tomēr Rumānija vēl aizvien ir pakļauta valūtas maiņas svārstīgumam un svārstībām starptautiskajos kapitāla tirgos. Nelabvēlīga scenārija gadījumā varētu būt apgrūtināta tekošā konta finansēšana un piekļuve valsts parādzīmju tirgiem. Šādā gadījumā pirmais aizsardzības pasākums būtu Valsts kases naudas rezerves (aptuveni 6 mēnešu finansējuma vajadzībām) un mazākā mērā – RVB starptautiskās rezerves. Ja Rumānija saskarsies ar ilgstošām un smagām finansēšanas grūtībām, tiks aktivizēta piesardzības pasākumu programma un pieejamie līdzekļi (2 miljardi euro no ES, izmaksājami divās 1 miljarda euro lielās daļās, un līdz 2 miljardiem euro no SVF rezerves vienošanās) ļaus segt valsts finanšu un budžeta saistības. Jaunā programma ļaus arī pārliecināt finanšu tirgus, ka Rumānija ir apņēmusies īstenot vērienīgu ekonomisko reformu plānu.

6. ES atbalsts saskaņā ar maksājumu bilances palīdzības mehānismu kā daļa no starptautiskā atbalsta

Ņemot vērā joprojām nestabilo situāciju un riskus attiecībā uz maksājumu bilanci un ar nosacījumu, ka Rumānijas iestādes ir apņēmušās īstenot fiskālo, finanšu un strukturālo korekciju programmu, Komisija, apspriežoties ar Ekonomikas un finanšu komiteju (EFK), 2013. gada 3. oktobrī ieteica Padomei pieņemt lēmumu piešķirt Rumānijai turpmāku savstarpējo palīdzību, kas paredzēta Līguma (LESD) 143. pantā. Rumānijas valdībai jāīsteno ekonomiskā programma, lai mazinātu atlikušos nestabilitātes faktorus un mazinātu draudus maksājumu bilances ilgtspējībai, un tai ir jāizveido nepieciešamā kapacitāte ekonomisko politiku izstrādei un īstenošanai bez starptautiskās palīdzības.

Turklāt Komisija, pēc apspriešanās EFK, iesaka Padomei pieņemt lēmumu par ES vidēja termiņa finansiālās palīdzības piešķiršanu Rumānijai piesardzības pasākumu veidā līdz EUR 2 miljardu apmērā, lai atbalstītu Rumānijas maksājumu bilances ilgtspējību. Pieprasījumu aktivizēt Savienības finansiālās palīdzības piesardzības pasākumus un maksājumus var iesniegt līdz 2015. gada 30. septembrim.

7. Jaunās programmas svarīgākie elementi

Ar jauno finanšu palīdzību piesardzības pasākumu veidā tiktu turpināts atbalstīt valdības ekonomikas programmu, kuras mērķis cita starpā ir konsolidēt makroekonomisko, fiskālo un finanšu stabilitāti, palielināt ekonomikas izturētspēju un izaugsmes potenciālu, pastiprināt administratīvās spējas, reformēt nodokļu administrēšanu un uzlabot valsts finanšu pārvaldību un kontroli. Komisija ar Rumānijas iestādēm noslēgs saprašanās memorandu (SM) par

konkrētiem ekonomikas politikas nosacījumiem. Tajā tiks saglabāti abu iepriekšējo programmu sasniegumi un ietverti vēl neizpildītie nosacījumi no otrās programmas.

A: Fiskālā konsolidācija

Pēc pārmērīga budžeta deficīta novēršanas Rumānijai ir jāsamazina strukturālais budžeta deficīts saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) prasībām, līdz tā būs sasniegusi vidējā termiņa mērķi, proti, strukturālo valsts budžeta deficītu 1 % apmērā no IKP līdz 2015. gadam, un spēs to saglabāt arī turpmāk. Turklāt programmā tiks turpināti centieni novērst valdības kavēto maksājumu uzkrāšanos gan centrālās valdības, gan pašvaldību līmenī. Publiskā sektora algām ir jāsaglabā ilgtspējīgs līmenis, ierobežojot algu pieaugumu un darbinieku skaitu publiskajā sektorā.

B: Fiskālā pārvaldība un strukturālās fiskālās reformas

Lai stabilizētu fiskālo konsolidāciju, programma paredz turpmāku fiskālās pārvaldības sistēmas nostiprināšanu. Fiskālā pakta īstenošana ir būtiski svarīga šajā aspektā, un daudzgadu budžeta plānošanas uzlabojumi nodrošinās ilgtspējīgāku fiskālo politiku.

SVF un Pasaules Banka sniegs valdībai plašu tehnisko palīdzību publisko finanšu vadības un kontroles jomā. Saistību kontroles sistēmas īstenošana, ko veiks pakāpeniski vairākos posmos, palīdzēs nodrošināt kavēto maksājumu samazināšanu un kontroli. Veselības aprūpes nozarē tiks nostiprināti budžeta kontroles mehānismi, uzlabojot ziņošanas un uzraudzības sistēmas, jo īpaši attiecībā uz slimnīcām un izdevumiem par zālēm, lai novērstu kavētu maksājumu atkārtotu uzkrāšanos. Lai paplašinātu valsts izaugsmes potenciālu, tiks nostiprināta publisko ieguldījumu prioritāšu noteikšana.

C: Valsts parāda pārvaldība

Varas iestādes veiks nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu valsts parāda pārvaldību ar mērķi samazināt finansēšanas izdevumus un riskus un pagarināt valsts parādzīmju vidējo termiņu.

D: Finanšu nozares regulējums un uzraudzība

Finanšu nozarē varas iestādes turpinās uzlabot banku noregulējuma sistēmu un tiesību aktus par noguldījumu garantiju sistēmu, grozot aktus GO 39/1996 un GEO 99/2006. Lai paātrinātu bilances attīrīšanas procesu, Rumānijas Valsts banka (RVB) kopā ar Rumānijas Banku asociāciju precizēja aizdevumu norakstīšanai piemērojamos noteikumus un sagatavos vispusīgu analītisku apskatu par aktīvu kvalitāti banku nozarē. Lai plašāk attīstītu kapitāla tirgu un dažādotu banku finansējuma avotus, varas iestādes grozīs tiesību aktus, kas regulē segtās obligācijas. Kredītu disciplīnas saglabāšana un debitoru bezrūpīgas rīcības riska nepieļaušana ievērojami veicinās finanšu stabilitātes stiprināšanu. Tādējādi valdība turpinās atturēties no tādu likumdošanas iniciatīvu pieņemšanas (piemēram, personu maksātnespējas likums) un tādu parādu piedziņas likuma noteikumu sekmēšanas, kas apdraudētu kredītu disciplīnu. Varas iestādes veiks plašas apspriedes ar visām ieinteresētajām personām, ņemot vērā arī RVB pabeigto ietekmes novērtējumu, par jaunajiem noteikumiem saistībā ar negodīgām atrunām civilprocesa piemērošanas likumā; tās nodrošinās, ka lietas par negodīgām atrunām tiek izskatītas augstāka līmeņa tiesās vienā specializētā tiesā, un veiks citus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu konsekventu ievērošanu. Lai nostiprinātu ar bankām nesaistīto finanšu tirgu uzraudzību un veicinātu patērētāju aizsardzību, varas iestādes nodrošinās, ka tiesību akti par integrēto ārpusbanku finanšu regulatoru (Finanšu uzraudzības iestādi) tiks grozīti tā, lai tie atbilstu starptautiski atzītai labākajai praksei.

E: Strukturālās reformas

Strukturālo reformu mērķis ir uzlabot tirgus darbību, paaugstināt izturētspēju pret ārējiem satricinājumiem un nostiprināt Rumānijas ilgtermiņa izaugsmes potenciālu. Strukturālo reformu plāns šajā programmā ir daļa no plašāka plāna, kas izklāstīts Rumānijas valsts reformu programmā un kurā ir ņemti vērā Rumānijai domātie ieteikumi Eiropas pusgada kontekstā.

Valstij piederošo uzņēmumu pārstrukturēšana, tostarp privatizācija, tiks paātrināta, lai mazinātu riskus valsts vispārējam budžetam no uzkrātiem kavētiem maksājumiem un darbības zaudējumiem un vienlaikus paaugstinātu šo uzņēmumu darbības finansiālo dzīvotspēju. Varas iestādes veiks pasākumus, lai stiprinātu valstij piederošo uzņēmumu korporatīvo pārvaldību, tostarp finanšu nozarē.

Enerģētikas nozarē tiks īstenoti vēl nerealizētie pasākumi, par kuriem bija panākta vienošanās abās iepriekšējās programmās, un vienlaikus tiks īstenoti plāni par gāzes un elektrības tirgus liberalizāciju.

Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un finansējuma saņemšanas atvieglošana maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) ir vēl viens programmas strukturālo reformu plāna stūrakmeņiem. Programmas mērķis ir mazināt MVU administratīvo slogu, sekmēt to piekļuvi banku un akciju kapitālam, mazināt tiesisko nenoteiktību, uzlabojot zemes un īpašuma reģistrāciju un atbalstot MVU, kas vēlas darboties ārvalstīs. Turklāt programmā ir paredzēts atbalsts intelektuālā īpašuma tiesību sistēmas reformai, jo īpaši attiecībā uz patentiem, nolūkā piesaistīt ārzemju tiešos ieguldījumus pētniecības un inovācijas pasākumiem.

Darba tirgū programma atbalsta 2010. gada pensiju reformas pabeigšanu, vienādojot pensijas vecumu vīriešiem un sievietēm.

Papildus iepriekš aprakstītajām plašajām pasākumu jomām, kas paredz valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanu programmas īstenošanai kritiskajās jomās, Rumānijas iestādes tiek aicinātas reizi sešos mēnešos ziņot Ekonomikas un finanšu komitejai (EFK) un Ekonomikas politikas komitejai (EPK) par panākumiem šajā jomā.

F: Monetārā politika

Monetārā politika arī turpmāk būs virzīta uz cenu stabilitāti nolūkā noturēt inflāciju Rumānijas valsts bankas mērķa diapazonā (2,5 % ±1 procentu punkts).

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS

par savstarpējās palīdzības piešķiršanu Rumānijai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 143. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu, kuru tā iesniegusi pēc apspriešanās ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

tā kā:

(1) Rumānija kopš 2009. gada ir īstenojusi būtisku reformu programmu. Saskaņā ar divām maksājumu bilances programmām Rumānija ir lielā mērā koriģējusi ārējo ekonomisko nelīdzsvarotību, un Padome 2013. gada 21. jūnijā atcēla pārmērīga budžeta deficīta procedūru. Fiskālā konsolidācija būtu jāturpina saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ar mērķi līdz 2015. gadam sasniegt vidēja termiņa mērķi (VTM). Valdība ir atguvusi pilnu piekļuvi finansējuma avotiem tirgū, un valūtas maiņas likme no 2009. gada vidus ir bijusi samērā stabila.

(2) Makroekonomiskā un finansiālā stabilitāte būtu jākonsolidē, īstenojot piesardzīgu politiku. Strukturālās reformas, kas tika uzsāktas saskaņā ar iepriekšējām programmām, būtu jāturpina, un ja vajadzīgs, jāpaplašina, lai mazinātu riska faktorus un nostiprinātu pamatu turpmākai izaugsmei un izlīdzinājumam.

(3) Padome regulāri pārskatīs Rumānijas īstenoto ekonomikas politiku, proti, kad tiek sagatavoti ikgadējie pārskati par Rumānijas atjaunināto konverģences programmu un valsts reformu programmas īstenošanu un kārtējais pārskats par Rumānijas veikumu, kas ietverts konverģences ziņojumā.

(4) Lai gan ekonomikas programmas pamatscenārijā kopējās bruto finansējuma vajadzības līdz 2015. gada beigām ir pilnībā izpildītas un valdība ir saglabājusi piekļuvi tirgū pieejamajam finansējumam, riski saistībā ar pamatscenāriju pamato Rumānijas lūgumu par finansiālo palīdzību piesardzības pasākumu veidā, turpinot finansiālo palīdzību, kas piešķirta ar Padomes Lēmumiem 2009/458/EK[2] un 2011/289/ES[3].

(5) Rumānijas iestādes ir lūgušas finansiālo palīdzību no Savienības un citām starptautiskām finanšu institūcijām, lai stiprinātu maksājumu bilances stabilitāti un lai nodrošinātu starptautisko valūtu rezervju saglabāšanu piesardzīgā līmenī pat tad, ja rodas negatīvi pavērsieni ekonomikas attīstībā.

(6) Neskatoties uz tekošā konta uzlabojumiem, Rumānija vēl aizvien ir pakļauta valūtas maiņas svārstīgumam un svārstībām starptautiskajos kapitāla tirgos. Nelabvēlīga scenārija gadījumā, ko raksturo pašreiz pietiekamās likviditātes izsīkums, varētu rasties situācijas, kurās Rumānijas finansējuma izmaksas varētu pieaugt, turklāt pieaugt ārkārtīgi strauji. Turklāt nelabvēlīga notikumu attīstība eurozonā varētu

[2] OV L 150, 13.6.2009., 6. lpp.
[3] OV L 132, 12.5.2011., 28. lpp.

atkārtoti radīt spiedienu uz banku sektoru. Savienības savstarpējās palīdzības piešķiršanu pamato joprojām pastāvošie riska faktori.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

Vienīgais pants

Savienība piešķir Rumānijai savstarpēju palīdzību.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PĀRSKATS PAR IETEKMI UZ BUDŽETU

(sal. iekšējo noteikumu 16. pantu)

POLITIKAS JOMA: SADAĻA 01 — EKONOMIKA UN FINANSES
DARBĪBA: FINANŠU OPERĀCIJAS UN INSTRUMENTI

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS: ATTIECĪGĀ BUDŽETA POZĪCIJA UN SADAĻA

Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko piešķir ES vidēja termiņa finansiālo palīdzību Rumānijai piesardzības pasākumu veidā saistībā ar Ieteikumu Padomes lēmumam, ar ko piešķir savstarpēju palīdzību Rumānijai.

01 04 01 01 Eiropas Savienības garantija ES aizdevumiem, kas paredzēti maksājumu bilances atbalstam.

2. JURIDISKAIS PAMATS:

LESD 143. pants, Padomes Regula Nr. 332/2002.

3. FINANŠU GADA VISPĀRĒJIE RĀDĪTĀJI (EURO)

Šis postenis ir Eiropas Savienības nodrošinātu garantiju struktūra. Tas ļauj Komisijai apkalpot parādus (pamatsummu, procentus un citus izdevumus) debitoru (šajā gadījumā Rumānijas) saistību nepildīšanas gadījumā.

Budžeta iegrāmatojums („p.m.”), kas atspoguļo budžeta garantiju, tiks izmantots vienīgi tad, ja garantija faktiski tiks pieprasīta. Parasti budžeta garantija netiek pieprasīta.

3.a – Pašreizējais gads

Neattiecas

		SA
Sākotnējā finanšu gada apropriācija (budžets)		
Pārvietojumi		
Papildu apropriācija		
Apropriācijas kopā		
Apropriācijas, kas jau rezervētas citai darba programmai		
Pieejamais atlikums		
Ierosinātajam pasākumam piešķirtā summa		

3.b – Pārnestās summas

Neattiecas

		SA
Pārnestās summas		
Apropriācijas, kas jau rezervētas citai darba programmai		
Pieejamais atlikums		
Ierosinātajam pasākumam piešķirtā summa		

3.c – Nākamais finanšu gads

Neattiecas

		SA
Sākotnējā finanšu gada apropriācija (budžets)		p. m.
Pārvietojumi		
Papildu apropriācija		
Apropriācijas kopā		
Apropriācijas, kas jau rezervētas citai darba programmai		
Pieejamais atlikums		
Ierosinātajam pasākumam piešķirtā summa		p. m.

4. DARBĪBAS APRAKSTS

Ierosinātā ES vidēja termiņa finansiālā palīdzība piesardzības pasākumu veidā Rumānijai, ja tā tiks aktivizēta, ir ES aizdevums līdz EUR 2 miljardu apmērā (ko finansēs no ES aizņēmumiem starptautiskajos kapitāla tirgos vai finanšu iestādēs). To sniegs starptautisko finansēšanas pasākumu kontekstā, īpaši SVF aizdevuma SDR 1,75 miljardu apmērā (aptuveni EUR 2 miljardi) kontekstā, ko atbalsta rezerves vienošanās. Pasaules Banka darīs pieejamu 1 miljardu euro atbilstīgi savai attīstības aizdevumu programmai (DPL) ar atliktas izmantošanas iespēju (*deferred drawdown option – DDO*). Papildus tam Pasaules Banka turpinās sniegt iepriekš norunāto atbalstu 891 miljona euro apmērā, no kura vēl jāizmaksā 514 miljoni euro. Rumānijai piešķirtā ES vidēja termiņa finansiālā palīdzība piesardzības pasākumu veidā ir paredzēta, lai novērstu atlikušos riskus attiecībā uz Rumānijas maksājumu bilances ilgtspējību; kaut arī tekošā konta deficīts nepārprotami ir samazinājies, kapitāla plūsmu svārstības var radīt riskus tā finansēšanai. Palīdzība piesardzības pasākumu

veidā turpinās arī sniegt atbalstu valdības ekonomiskajai programmai, kuras mērķi cita starpā ir konsolidēt makroekonomisko, fiskālo un finansiālo stabilitāti, paplašināt administratīvo kapacitāti, reformēt nodokļu pārvaldību, uzlabot valsts finanšu vadību un kontroli un paaugstināt Rumānijas ekonomikas izturētspēju un izaugsmes potenciālu. Visbeidzot, šī palīdzība — kuru, apspriežoties ar Ekonomikas un finanšu komiteju, pārvalda Komisija — ir veids, kā veicināt Rumānijas ekonomiskās politikas atbilstību Rumānijas saistībām ES kontekstā un atbilstību Padomes ieteikumiem, jo īpaši attiecībā uz Valsts reformu programmas un Konverģences programmas izpildi.

ES līdzekļus, kas piesaistīti kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm, lai piešķirtu aizdevumu Rumānijai, ja Rumānija to lūgs un Komisija būs devusi pozitīvu novērtējumu šādam lūgumam pēc apspriešanās ar EFK, sedz ES garantija. Aizdevums ir iegūts kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm. Aizdevumu, kurus varētu piešķirt Rumānijai, pamatsumma būs līdz EUR 2 miljardu apmērā.

ES sniegtās garantijas struktūra dos iespēju Komisijai apkalpot šo parādu, ja Rumānija nepildīs savas saistības.

Lai izpildītu savas saistības, Komisija pagaidu kārtā šo parādu var apkalpot, izmantojot savus skaidras naudas līdzekļus. Šādā gadījumā jāpiemēro Padomes 2000. gada 22. maija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 2007/436/EK, Euratom, par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu, 12. pants (OV L 130, 31.5.2000., 1. lpp.).

5. PIEŅEMTĀ APRĒĶINU METODE

Neattiecas.

6. MAKSĀJUMU GRAFIKS (EURO)

Neattiecas.

Pozīcija	**Apropriācijas**		**Maksājumi**				
			N gads	n+1 gads	n+2 gads	n+3 gads	Turpmākie finanšu gadi
	N gads						
	n+1 gads						
	N gads						
	n+1 gads						
	Kopā						